

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Táboře rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Prokopa a přísedících Mgr. Radky Radošové a Bc. Hany Strejčkové v hlavním líčení konaném dne 30. března 2021

takto:

Obžalovaný

[celé jméno obžalovaného],

narozen [datum] v [obec], dispečer, trvale bytem [adresa obžalovaného], adresa pro doručování [adresa obžalovaného]

se podle § 226 písm. b) trestního řádu zprošťuje obžaloby státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Táboře ze dne 15. ledna 2021, č.j. ZT 81/2020 – 52, kterou mu bylo kladeno za vinu, že

dne 18. 3. 2020 od 22.42 hod. do 22.45 hod. v Táboře, z místa svého tehdejšího bydliště v [anonymizováno] ulici [adresa], pod vlivem alkoholu, při telefonátu na tísňovou linku Městské policie Tábor [číslo] kam již podruhé volal z telefonního čísla [tel. číslo] kvůli informacím o odtaženém vozidle tov. zn. Škoda Octavia, [registrační značka], a jeho převzetí, záměrně v rozporu se skutečností tvrdil, že má koronavirus, a výše uvedeného jednání se dopustil v době, kdy byl usnesením vlády České republiky ze dne 12. 3. 2020 č. 194 vyhlášen pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS CoV-2) na území České republiky nouzový stav na dobu 30 dnů od 14.00 hodin dne 12. 3. 2020, který byl následně dvakrát prodloužen (usneseními č. 396 a 485), takže trval do 17. 5. 2020,

v čemž byl podanou obžalobou spatřován zločin šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 2, odst. 4 písm. a) trestního zákoníku,

nebot' v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Odůvodnění:

I. Důkazní situace

1. V hlavním líčení byl vyslechnut obžalovaný [celé jméno obžalovaného]. Čteny byly úřední záznamy o podaných vysvětleních svědků [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], vrch. insp. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Čteny byly znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství a odvětví psychiatrie. Dále byly provedeny listinné důkazy, a to protokol o zadržení osoby podezřelé, úřední záznamy Policie ČR, záznam o dechové zkoušce, úřední záznamy Městské policie Tábor, přehled přichozích hovorů na linku 156, fotodokumentace, zprávy k osobě obžalovaného, rejstřík trestů a přestupků.

II. Odůvodnění zprošťujícího rozhodnutí

2. Z provedených důkazů vyplývá, že není pochyb o průběhu skutkového děje tak, jak byl vtělen do popisu skutku. Obžalovaný nepochybně ve večerních hodinách dne 18. 3. 2020 opilý telefonoval na tísňovou linku Městské policie Tábor kvůli informacím o jeho odtaženém vozidle Škoda Octavia. Přitom záměrně a v rozporu se skutečností tvrdil, že má koronavirus.

3. Od 12. 3. 2020 byl přítom pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru vyhlášen nouzový stav. Tato skutečnost zakládala žalovanou právní kvalifikaci podle odstavce čtvrtého ust. § 357 trestního zákoníku. Ohledně ní je třeba odkázat na závěry, vyslovené v aktuálním rozhodnutí velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 15 Tdo 110/2021. Kdy je otázkou, zda obžalovaný [celé jméno obžalovaného] využil či zneužil k trestnému činu události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, resp. by mu tento stav umožnil či usnadnil spáchání trestného činu, popřípadě že by obžalovaný počítal s tím, že v důsledku této události či opatření vyvolaných k jejímu řešení nebude odhalena jeho trestná činnost, respektive nebude zjištěn a dopaden. Potenciální úvahy o tom, zda byla v projednávaném případě naplněna kvalifikovaná skutková podstata, však podmiňuje závěr, že byla nepochybně naplněna skutková podstata základní. Soud má přítom za to, že pro tento závěr nejsou opory ve skutkových zjištěních.

4. Na rozdíl od § 357 odst. 4 trestního zákoníku nejde v § 357 odst. 1 a 2 trestního zákoníku o vztah základní skutkové podstaty a kvalifikované skutkové podstaty. Jde o dvě samostatné základní skutkové podstaty, v poměru speciality. Ustanovení § 357 odst. 2 trestního zákoníku je přísněji trestnou variantou odst. 1 a postihuje toho kdo poplašnou zprávu (nebo jinou nepravdivou zprávu, což není žalovaný případ) sdělí mj. orgánu územní samosprávy, což měl být v daném případě orgán Městské policie Tábor. Soud má za to, že tvrzení obžalovaného o tom, že má koronavirus, adresované pracovníku městské policie, nemohlo atakovat objekt ochrany trestného činu šíření poplašné zprávy, jímž je ochrana obyvatelstva před vyvoláním vážných obav na základě rozšiřování nepravdivých poplašných zpráv. Poplašnou zprávou se rozumí taková zpráva, jež je způsobilá vyvolat cit., obavy z nějakých, byť i neurčitých budoucích událostí zasahujících nepříznivě do života alespoň části obyvatelstva nějakého místa např. tak, že by došlo k ohrožení života lidí a jejich majetků anebo avizovaná událost svými následky mohla jinak negativně život lidí ovlivnit nebo omezit“ (Šámal P. a kol., Trestní zákoník. Komentář, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2012, marginálie 3. k § 357). Určitým vodítkem pro to, jak chápat intenzitu, budoucích nepříznivých událostí“ ve smyslu komentáře je výčet příkladů takových nebezpečí, jako je, hrozba nebezpečí válečného konfliktu, protržení hráze přehrady a zaplavení vesnic či měst anebo výbuch jaderné elektrárny a radioaktivní zamoření okolí apod.“ Obdobná definice poplašné zprávy se objevuje v komentáři trestního zákoníku nakl. Wolters Kluwer. I v tomto komentáři se u § 357 trestního zákoníku hovoří o způsobilosti zprávy vyvolat u části obyvatelstva nějakého místa podložené obavy z možných budoucích událostí, které by zásadně negativně ovlivnily jejich život a vedly k ohrožení jejich života nebo majetku. O tom, že může jít např. o hrozbu úniku nebezpečných látek, výbuch jaderné elektrárny, výbuch nástražného výbušného zařízení, protržení vodní nádrže apod.

Obžalovaný svojí schválností nemohl naplnit znak skutkové podstaty trestného činu podle § 357 odst. 2 trestního zákoníku (a k takovému následku zcela jistě nesměřoval ani úmysl obžalovaného). Nemohl způsobit nebezpečí vážného znepokojení obyvatelstva Tábora či jeho části. Motivací obžalovaného byla poměrně přízemní snaha pomstít se městské policii, ventilovat svůj vztek na odtah auta, přičemž mohl být těžko srozuměn s tím, že by byl jeho opilecký výmysl způsobilý vyvolat u obyvatel města podložené obavy z možných budoucích událostí, které by alespoň zásadně negativně ovlivnily jejich život. Za situace, kdy ještě v den činu bylo v celém státě jen 62 nakažených a 68 nových případů a obžalovaný informaci sdělil v telefonickém hovoru městské policii, neměl obsah informace ani forma jejího podání způsobilost stát se poplašnou zprávou. To ostatně vyplývá i z událostí, následujících po jeho činu. Ve městě či jeho části nenastalo znepokojení, protože se o údajné nemoci obžalovaného veřejnost evidentně vůbec nedozvěděla. V důsledku jeho vyjádření byla na odtahové parkoviště na Tábor - Horky vyslána hlídka policie, která byla vybavena respirátorem. Obžalovaný neměl roušku, ale sama hlídka měla ochranné prostředky (čl. 56). Z provedeného dokazování je sice zřejmé, že se policisté obávali koronaviru, obžalovaný však na místě hlídce Policie ČR sdělil, že údajný koronavirus nemá diagnostikovaný. Následně byl obžalovaný zadržen a dostal respirátor. Čímž jeho trapná eskapáda skončila. Aby došlo byť i jen k nebezpečí vážného znepokojení obyvatelstva, musel by obžalovaný nepravdivou zprávu efektivně šířit a její obsah by musel být razantnější. Podobná právní kvalifikace se nabízí v mnoha jiných případech, kdy např. byly zprávy, způsobilé vyvolat obavy o život a zdraví, masivně šířeny v podobě cílených dezinformací na sociálních sítích. Jenž měly tisíce sdílení a vyvolávaly velmi problematické reakce. Obsah tvrzení obžalovaného ani jeho forma, jakkoliv šlo o jednání zavrženíhodné a v podmínkách počínající pandemie lidsky ubohé, nebyl z trestněprávního hlediska poplašnou zprávou. Po provedeném dokazování tedy dospěl soud k závěru, že není možno obžalovaného uznat vinným žalovaným trestným činem, neboť jeho jednání nelze podřadit pod skutkovou podstatu ust. § 357 odst. 2, a tedy ani odst. 4 písm. a) trestního zákoníku.

5. Soud jinak namísto zprošťujícího rozhodnutí zvažoval postoupení jednání obžalovaného k přestupkovému řízení postupem podle § 222 odst. 2 trestního řádu. Dospěl však k závěru, že obžalovaný tím, co je obsaženo v popisu skutku, zřejmě nespáchal ani přestupkové jednání. Nenošení ochranných prostředků dýchacích cest ve smyslu § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., krizového zákona, není součástí popisu skutku. Přestupek proti veřejnému pořádku podle § 5 odst. 1 písm. a) či b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, předpokládá jednání, jímž fyzická osoba buď neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, nebo zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci. Jednání obžalovaného bylo z důvodu vzniku zcela nové společenské situace natolik bizarní, že by je těžko bylo možno označit za neuposlechnutí výzvy či za útok na autoritu a vážnost úřední osoby. Tedy, ve smyslu komentářové literatury, o cílený útok na čest, osobní důstojnost či mravní integritu městských policistů. V případě, že nepřichází v úvahu postih za konkrétní, soudem předvídatelný správní delikt, není na místě věc postupovat proto, že žalovaný skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek. Proto byl obžalovaný postupem podle § 226 písm. b) trestního řádu obžaloby zproštěn.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
- c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci

d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocih je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Odsuzuje-li soud obžalovaného za zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může poškozený požádat o vyrozmění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 228 odst. 4 tr. řádu).

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve t řech vyhotoveních.

Tábor 30. března 2021

Mgr. Martin Prokop
předseda soudu

Rozhodnutí nabylo právní moci dne 27. dubna 2021.